

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting med förslag till ändring av
7 § 1 mom. i självstyrelselagen för
Åland att genom regeringens försorg
föreläggas riksdagen.

Nr 10/1969.

Regeringen har den 21 februari 1969 avlåtit en proposition angående ändring av valrättsåldern och myndighetsåldern (1969 års riksdag nr 23).

Sedan 1944 har rösträttsåldern sammanfallit med myndighetsåldern 21 år, medan rösträtt i statliga val tidigare tillkom den som fyllt 24 år. På 1940-50-talen förekom flere riksdagsmotioner, som syftade till en sänkning av rösträttsåldern till 18 år. Motionerna i fråga blev dock alla förkastade. På 1960-talet har motionerna påvisat hur den kraftiga utvecklingen på livets alla områden inverkat på de ungas kunskaper och mognad. Detta har fört med sig att de ungas intresse för allmänna frågor ökat.

Vad särskilt gäller myndighetsåldern har denna konstaterats ha stark anknytning till internationella synpunkter. Olikheter på denna punkt mellan länder, som har livlig växelverkan inbördes, kan leda till konflikter och rättsförluster.

Frågan har därför en speciellt nordisk aspekt och Nordiska Rådet uppmanade även i sin rekommendation nr 31/1964 regeringarna att utreda möjligheterna att sänka rösträttsåldern och därvid beakta dess samband med myndighetsåldern.

Genom en ändring av rikets kommunallag (FFS 291/68) har man redan infört 20 års ålder som rösträttsgräns i kommunala val i riket. Ålands landskapsstyrelse har för sin del i princip tagit ställning för en sådan ändring av landskapslagstiftningen och förslag skall utarbetas till hösten 1969 för Ålands interna lagstiftning.

I Sverige genomfördes motsvarande ändring redan 1965, i Norge 1967. I Danmark är gränsen fortfarande 21 år, men ändring förberedes. På Island är rösträtts- och myndighetsåldern redan 1968 sänkt till 20 år.

Som nämnts föreslås för Finlands del en sänkning både av rösträttsåldern i statliga val och av myndighetsåldern till 20 år. I den förenämnda propositionen är rösträttsåldern för landstingsval enligt 7 § 1 mom. självstyrelselagen för Åland av den 28 december 1951 (FFS 670/51) icke av regeringen föreslagen till ändring. Ålands landsting tillkommer enligt 15 § självstyrelselagen för Åland rätt att väcka initiativ i sådan till landskapet enskilt hörande angelägenhet, varom nu är fråga, att genom regeringens försorg föreläggas riksdagen.

Då landskapsstyrelsen anser, att rösträtt till landstingsval bör

-2-

överensstämma med den för kommunala val numera allmänt omfattade 20-års åldersgränsen, som även torde bli lagfäst för statliga val och för civilrättslig myndighet, föreslås att den i 15 § självstyrelselagen för Åland förutsatta initiativrätten skulle av landstinget utnyttjas.

Denna fråga kan anses vara så klar och entydig, att någon blandad stats-landskapskommitté icke är erforderlig för ändringsförslaget. En dylik kommittéberedning vore enligt landskapsstyrelsens mening ofrånkomlig, om en framställning från åländskt håll gjordes i avsikt att få till stånd en mera visträckt reform av självstyrelselagen.

Landskapsstyrelsen föreslår därför att landstinget ville till regeringen ingå med en skrivelse av följande innehåll.

"Till Regeringen

från Ålands landsting.

Regeringen har - - - - - som ovan - - - - - föreläggas riksdagen.

Då Ålands landsting anser att rösträtt till landstingsval bör överensstämma med den för kommunala val numera allmänt omfattade 20-års åldersgränsen, som även torde bli lagfäst för statliga val och för civilrättslig myndighet, föreslår landstinget vördsamt att Regeringen skulle till Riksdagen inlämna en proposition med förslag till en sådan ändring av självstyrelselagen av den 28 december 1951, att den i lagens 7 § 1 mom. förutsatta rösträttsåldern för landstingsval skulle utgöra 20 år.

Mariehamn, den

På landstingets vägnar:

Th. Eriksson
talman

Eliel Persson
vicetalman

Valter Nordas
vicetalman."

Mariehamn, den 8 mars 1969.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Martin Isaksson

Lagberedningssekreterare

Sune Carlsson.